

A negyedévenként megjelenő TMT 2023. év 1. lapszámában értékes tanulmányokat olvashatnak az érdeklődők. Röviden ismertetem a cikkeket.

A TMT 70. jubileumi évfolyama jelenik meg ebben az évben. Ez alkalommal **Danyi Melinda** a BME OMIKK munkatársa megvizsgálta, milyen témák, mely szerzők képviselte hogyan jelent meg két vizsgált év során. *"Így olvastunk mi. A legnépszerűbb könyvtárszakmai témák a TMT olvasottsági statisztikái alapján 2020 és 2022 között."*

A könyvtárak tanulástámogató szerepe vitathatatlan, azonban ez nem merül ki a hagyományos könyvtári szolgáltatások biztosításában. **Racsko Réka, Szűts Zoltán, Radics Krisztina és Lengyelé Molnár Tünde:** *"A könyvtár mint 21. századi autentikus tanulási környezet"* című tanulmányukban ismertetik: a könyvtárak számára feladatként (és lehetőségként) hárul, hogy a digitális kompetenciaigényekhez alkalmazkodva, a digitális technológiák megfelelő alkalmazásával, és egy innovatív szemlélettel segítsenek minden korosztályt a megfelelő készségek elsajátításához. A könyvtár – helyzetéből kifolyólag – minden generáció tagjait el tudja érni, így tökéletes közege lehet az élethosszig tartó tanulásnak.

"Korszerű egyházi könyvtár? Egy különleges könyvtárcsoport a szakkönyvtárak között: a magyar egyházi-felekezeti könyvtárakról" címen jelenik meg **Ásványi Ilona** cikke. A szerző bemutatja az egyházi könyvtárak sorsát a 20. század közepétől a rendszerváltásig, útkeresésüket a rendszerváltás utáni évtizedekben. A magyarországi egyházi-felekezeti könyvtárak nagy utat tettek meg a rendszerváltás óta eltelt három évtizedben. Miközben ötvenévnél lemaradást kellett behozniuk, lépést kellett tartaniuk a megújuló és folyamatosan változó „világi” könyvtárakkal. A felzárkózás kinek gyorsabban, kinek lassabban sikerült. A politikai, társadalmi, gazdasági, szakmai változások közepette megváltozott az egyházi-felekezeti fenntartók, könyvtárosok, könyvtárak helyzete is. A folyamatos megújulás érzékelhető napjainkban is

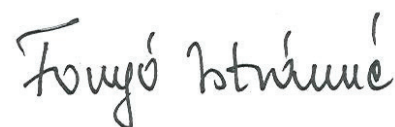
Koltay Tibor cikkének címe *"Az adatműveltség és a COVID-19 válság"*. A világvárvány nemcsak egészségügyi problémákat okozott, hanem infodémia (információs válság) kialakulásához is vezetett. Ennek következtében nemcsak a könyvtáraknak és könyvtárosoknak kellett számos olyan kihívással szembenézniük, amelyeket az információk vagy adatok kezelésének szükségessége okozott. Ezeken a területeken fontos lehet, hogy ismerjük az információs műveltség és az adatműveltség jellemzőit, valamint az ezekhez kapcsolódó néhány olyan területet, ahol eszközöket találhatunk arra, hogy ezt a helyzetet kezelni tudjuk.

"Publikációs lehetőségek Scopus által indexált folyóiratokba állam- és jogtudomány esetén" címen írt **Sasvári Péter** és **Fejes Zsuzsanna** tanulmányt. A felsőoktatási modellváltás eredményeképpen az addig állami fenntartású egyetemek a hatékonyabb működés reményében vagyongazdálkodási alapítványok fenntartásába kerültek át. Ebből következően a fejlesztési források elosztása is átalakult, háromcsatornás finanszírozás logikájára építve, a hallgatói létszám (1), kutatási tevékenység (2) és intézményi infrastruktúra (3) figyelembevételével. A szerzők vizsgálatai a kutatási tevékenység finanszírozására fókuszálnak. Az állam- és jogtudományt a Scimagojr-ben három folyóiratlista – a Law, a Public Administration és a Management, Monitoring, Policy and Law – fedi le. Az elmúlt 23 évben, 1999 és 2022 között magyar szerzőséggel 1098 állam- és jogtudományi cikk jelent meg. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói és kutatói írták a legtöbb Scimagojr cikket a vizsgált időszakban.

Danyi Melinda, Boczkó-Balla Enikő és Bernáth Zsófia *"Tudománytámogatás és -disszemináció – a könyvtár jövőidőben: A BME OMIKK Tudománytámogatási Osztályának bemutatása"* címen írtak cikket. A kilencvenes években az internet és a digitális kultúra színre lépésével a könyvtárak életében sorsfordító változás állt be, mely mostanra teljes paradigmaváltást eredményezett. A BME OMIKK 2021-ben létrejött Tudománytá-

mogatási Osztálya olyan – nem klasszikus – könyvtári szolgáltatásokat nyújt a könyvtárhasználók, kutatók és hallgatók számára, mint a tudományos- és kutatómunka támogatása, illetve a tudományos eredmények disszeminációja. A tevékenységük három nagy kategóriába sorolható: folyóirat-menedzsment (Periodica Polytechnika lapcsalád, Tudományos és Műszaki Tájékoztatás), MTMT-adatbáziskezelés és -repozitórium-fejlesztés.

Felhívom még az olvasók figyelmét a BESZÁMOLÓ rovatban megjelenő, a **Minősített Könyvtár** címet elnyert könyvtárak beszámolóira, a **20 éves MATARKA** ünnepére és a **39. Focus on Open Science nemzetközi konferenciára** a Magyar Tudományos Akadémián.

A jubileumi lapszámomban búcsúzik az olvasóktól **Fonyó Istvánné** a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás folyóirat főszerkesztője, aki 2023. március végén visszavonul tisztségéből. Leköszönő főszerkesztőnk a lap hetvenéves fennállása alkalmából *A 70 éves TMT köszöntése* címmel visszaemlékező, történeti áttekintő írással tiszteleg a nagy múltú periodika előtt.

A cikk megemlékezik az 1954 évi alapításról, amikor is a lap *Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója* néven indult útjára a könyvtár módszertani kiadványsorozatának tagjaként, majd a főszerkesztőket felsorakoztatva mutatja be a lap fejlődését, mérföldköveit napjaink digitális átalakulásával és fejlesztéseivel zárva gondolatait. Külön fejezetben emeli ki a TMT Tanácsadó Testületének tagjait és hívja fel a figyelmet nélkülözhetetlen munkájukra.

Szeretettel ajánlom sorait minden régi és új olvasónknak, és mindnyájunk nevében köszönetet mondok **Fonyó Istvánnénak** a magas színvonalú és lelkiismeretes munkájáért. Kedves és közvetlen személyiségével az évek során a TMT történetének meghatározó alakja lett, akire szeretettel emlékszik majd a könyvtárszakma és a BME OMIKK minden munkatársa.

Jó egészséget és örömteli nyugdíjas éveket kívánunk!

Danyi Melinda